

AUN-QA Version 4.0 มี 8 เกณฑ์หลัก และ 53 เกณฑ์ย่อย

ภาพรวมและแนวคิดสำคัญ AUN QA V4

ผศ. ดร.ปรมัตถ์ปัญปรัชญ์ ต้องประสงค์

หลักสูตร บธ.บ. (ธุรกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีดิจิทัล)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

AUN-QA (ASEAN University Network–Quality Assurance) Version 4.0 มุ่งเน้นการประเมินคุณภาพหลักสูตรแบบองค์รวม โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) และการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบตั้งแต่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ไปจนถึงการวัดผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์หลักที่สำคัญ (8 Criterias)

Criteria 1: Expected Learning Outcomes

(ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร)

- **แก่นสำคัญ** หลักสูตรต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLOs) อย่างชัดเจน โดยใช้ Learning Taxonomy (เช่น Bloom's Taxonomy) ที่สามารถสังเกตและวัดผลได้³ PLOs ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์ของนักศึกษา
- **การเชื่อมโยง** PLOs ต้องประกอบด้วยทักษะทั่วไป (Generic Outcomes: GLOS) เช่น การสื่อสาร การแก้ปัญหา และทักษะเฉพาะทาง (Subject Specific Outcomes: SSLOS) ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา นอกจากนี้ ผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOS) ต้องสอดคล้องกับ PLOs และมีระดับการเรียนรู้ที่เหมาะสม
- **ประเด็นที่ต้องมี** มีกระบวนการเก็บความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) โดยเฉพาะจากภายนอก เพื่อนำมาใช้ในการกำหนด PLOs และต้องระบุได้ว่า PLO ชี้ให้เห็นสะท้อนความต้องการของ Stakeholders กลุ่มใด ที่สำคัญคือ หลักสูตรต้องกำหนดตัวบ่งชี้และวิธีการวัดว่านักศึกษابرลุ PLOs ได้อย่างไรเมื่อสำเร็จการศึกษา

Criteria 2: Programme Structure and Content

(โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร)

- **แก่นสำคัญ** ข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specifications) และรายละเอียดรายวิชา (Course Specifications) ต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม การออกแบบหลักสูตรต้องสอดคล้องกับการบรรลุ PLOs โดยใช้หลัก Constructive Alignment
- **การเชื่อมโยง** หลักสูตรควรนำข้อเสนอแนะ (Feedback) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉพาะจาก External Stakeholders เช่น นายจ้าง แต่ละรายวิชาควรมีส่วนช่วยในการผลักดันให้บรรลุ PLOs อย่างชัดเจน
- **ประเด็นที่ต้องมี** โครงสร้างหลักสูตรต้องมีการเรียงลำดับการเรียนรู้จากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับกลางและระดับเชี่ยวชาญ (Basic-Intermediate-Specialized) และมีการบูรณาการความรู้ ควรมีทางเลือกให้นักศึกษาสร้างความเชี่ยวชาญพิเศษในวิชาเอกหรือวิชาโทได้ และหลักสูตรต้องมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันสมัยและเกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม

Criteria 3: Teaching and Learning Approach

(แนวทางการจัดการเรียนการสอน)

- **แก่นสำคัญ** ปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรต้องชัดเจน สื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- **การเชื่อมโยง** กิจกรรมการเรียนการสอนควรส่งเสริม Active Learning และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การให้นักศึกษาเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาหรือหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้
- **ประเด็นที่ต้องมี** หลักสูตรต้องส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) เช่น ทักษะการตั้งคำถาม การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และแนวคิดผู้ประกอบการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนควรได้รับการประเมิน ทบทวน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และ PLOs

Criteria 4: Student Assessment

(การวัดผลและประเมินผลนักศึกษา)

- **แก่นสำคัญ** การวัดผลและประเมินผลต้องหลากหลาย สอดคล้องกับ CLOS และวัตถุประสงค์ของรายวิชา นโยบายการวัดผลและการอุทธรณ์ต้องชัดเจน สื่อสารให้นักศึกษาทราบ และนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
- **การเชื่อมโยง** ต้องมีการกำหนดมาตรฐานและกระบวนการประเมินความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาอย่างชัดเจน วิธีการวัดผลต้องใช้ Rubrics หรือ Marking Schemes และมีกำหนดเวลาและข้อกำหนดที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นธรรม
- **ประเด็นที่ต้องมี** การวัดผลต้องสามารถวัดการบรรลุ PLOs ได้ และแสดงการให้ข้อเสนอแนะ (Feedback) จากผลการประเมินแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสมและทันเวลา กระบวนการวัดผลควรได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและ PLOs

Criteria 5: Academic Staff

(คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ)

- **แก่นสำคัญ** หลักสูตรต้องมีแผนอัตรากำลังอาจารย์ที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่ามีจำนวนและคุณภาพอาจารย์เพียงพอต่อความต้องการด้านการศึกษ วิจัย และบริการวิชาการ
- **การเชื่อมโยง** มีการประเมินและติดตามภาระงานของอาจารย์เพื่อปรับปรุงคุณภาพ แสดงการกำหนด ประเมิน และสื่อสารสมรรถนะของอาจารย์ (เช่น สมรรถนะด้านการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ)
- **ประเด็นที่ต้องมี** การมอบหมายภาระงานให้อาจารย์ต้องเหมาะสมกับคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ การส่งเสริมความก้าวหน้าและให้รางวัลอาจารย์ต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานด้านการสอน วิจัย และบริการวิชาการ สิทธิพิเศษ บำเหน็จ หน้าที่ ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเป็นอิสระทางวิชาการของอาจารย์ต้องได้รับการกำหนดและสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน จัดระบบในการระบุความต้องการการฝึกอบรมและพัฒนาอาจารย์ และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อ

ตอบสนองความต้องการเหล่านั้น รวมถึงมีการบริหารผลการปฏิบัติงาน การให้รางวัลและการยกย่อง เพื่อประเมินคุณภาพการสอนและการวิจัยของอาจารย์

Criteria 6: Student Support Services

(การส่งเสริมและให้บริการแก่นักศึกษา)

- **แก่นสำคัญ** นโยบาย หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการรับนักศึกษาเข้าเรียนต้องชัดเจน สื่อสารและเผยแพร่ให้เป็นปัจจุบัน
- **การเชื่อมโยง** มีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการส่งเสริมและให้บริการแก่นักศึกษาทั้งด้านวิชาการและไม่ใช่วิชาการอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ
- **ประเด็นที่ต้องมี** มีระบบในการบันทึกและติดตามความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ และภาระงานของนักศึกษา เพื่อใช้ในการให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วถึง

Criteria 7: Facilities and Infrastructure

(สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน)

- **แก่นสำคัญ** หลักสูตรต้องมั่นใจว่ามีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และการเรียนรู้ของนักศึกษาและบุคลากร
- **การเชื่อมโยง** สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ไม่เพียงแต่หมายถึงห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT infrastructure) ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งานของทุกคน
- **ประเด็นที่ต้องมี**
 - **ความเพียงพอและเหมาะสม** ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ และทรัพยากรการเรียนรู้ต้องมีปริมาณเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเพื่อสนับสนุนการบรรลุ PLOs และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - **การเข้าถึงและความปลอดภัย** สิ่งอำนวยความสะดวกต้องสามารถเข้าถึงได้ง่ายสำหรับนักศึกษาและบุคลากรทุกคน รวมถึงผู้พิการ และต้องมีมาตรการด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง

- **การบำรุงรักษาและการปรับปรุง** มีระบบการบำรุงรักษาและดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างสม่ำเสมอ และมีการวางแผนการปรับปรุงหรือจัดหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้ทันสมัยและตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป
- **ทรัพยากรห้องสมุด** ห้องสมุดต้องมีทรัพยากรที่หลากหลาย ทั้งสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและเพียงพอต่อการใช้งานของนักศึกษาและอาจารย์
- **สภาพแวดล้อมการเรียนรู้** สภาพแวดล้อมโดยรวมของสถานที่เรียนควรส่งเสริมการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าและทำกิจกรรมร่วมกัน

Criteria 8: Quality Enhancement (การพัฒนาคุณภาพ)

- **แก่นสำคัญ** หลักสูตรต้องมีกลไกที่ชัดเจนและเป็นระบบในการประเมินและปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- **การเชื่อมโยง** เกณฑ์นี้เป็นส่วนที่เชื่อมโยงและสรุปการดำเนินงานทั้งหมดของหลักสูตร โดยมุ่งเน้นที่การนำข้อมูลจากการประเมินในเกณฑ์อื่น ๆ มาใช้ในการตัดสินใจและดำเนินการปรับปรุง
- **ประเด็นที่ต้องมี**
 - **ระบบประกันคุณภาพภายใน** มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ซึ่งครอบคลุมทุกองค์ประกอบของหลักสูตร (ตั้งแต่ PLOs ไปจนถึงสิ่งอำนวยความสะดวก)
 - **การทบทวนและปรับปรุงหลักสูตร** หลักสูตรต้องมีการทบทวนและปรับปรุงเป็นประจำ (เช่น ทุกๆ 4-5 ปี) โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา และการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรมและสังคม
 - **การประเมิน PLOs** มีกระบวนการที่เป็นระบบในการประเมินการบรรลุ PLOs ของนักศึกษาหรือบัณฑิต โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

(ตามที่ระบุใน Criterion 1 และ 4) และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาสในการปรับปรุง

- **การนำผลประเมินไปใช้** สิ่งสำคัญคือการแสดงให้เห็นว่าผลการประเมินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการประเมิน PLOs ผลการประเมินอาจารย์ ผลการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน และการบริการต่าง ๆ อย่างไร
- **วัฒนธรรมคุณภาพ** ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Culture of Quality)
- **การติดตามบัณฑิตและศิษย์เก่า** มีระบบติดตามและเก็บข้อมูลจากบัณฑิตและศิษย์เก่า รวมถึงนายจ้าง เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุง PLOs ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ประเด็นสำคัญที่เชื่อมโยงกัน

- **Outcome-Based Education (OBE)** หัวใจของ AUN-QA คือการมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่นักศึกษาควรจะได้เมื่อสำเร็จการศึกษา (PLOs) ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผล
- **Constructive Alignment** เป็นหลักการสำคัญที่เชื่อมโยง PLOs ไปสู่ CLOS การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้แน่ใจว่าทุกองค์ประกอบของหลักสูตรทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุผลลัพธ์ที่ตั้งไว้
- **Stakeholder Engagement** การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความสำคัญอย่างยิ่ง ตั้งแต่การกำหนด PLOs โดยการเก็บความต้องการ (requirements/needs) ไปจนถึงการรับฟังข้อเสนอแนะ (feedback) เพื่อปรับปรุงหลักสูตร และการสื่อสารข้อมูลหลักสูตร
- **Continuous Quality Improvement (CQI)** ทุกเกณฑ์เน้นย้ำถึงการประเมิน ทบทวน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (PDCA Cycle) เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมและสังคม และบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- **Data-Driven Decision Making** การประเมิน AUN-QA สนับสนุนการใช้ข้อมูล (เช่น ข้อมูลภาระงานอาจารย์ ผลการวัด PLOs) ในการวิเคราะห์และตัดสินใจเพื่อปรับปรุงคุณภาพ
- **Continuous Quality Improvement (CQI) / Plan-Do-Check-Act (PDCA) เกณฑ์ที่ 8** เป็นเหมือนบทสรุปที่เน้นย้ำว่าการประเมิน AUN-QA ไม่ใช่แค่การตรวจสอบครั้งเดียวจบ แต่เป็นการกระตุ้นให้เกิดวงจรของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรต้องมีการวางแผน (Plan) ดำเนินการ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง (Act) อยู่เสมอในทุก ๆ เกณฑ์
- **Evidence-Based Decision Making** การตัดสินใจในการปรับปรุงคุณภาพต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ ไม่ใช่แค่ความรู้สึกหรือการคาดเดา ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากทุกเกณฑ์ที่กล่าวมา
- **Stakeholder Involvement** การพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืนต้องการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ไม่ใช่แค่บุคลากรในหลักสูตร แต่รวมถึงนักศึกษา คิษย์เก่า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เช่น นายจ้างและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก

สรุปแล้ว AUN-QA Version 4.0 ไม่ใช่เพียงแค่การตรวจสอบเอกสาร แต่เป็นการประเมินเชิงลึกที่ต้องการเห็นหลักฐานเชิงประจักษ์ถึงการทำงานที่เป็นระบบ มีคุณภาพ และนำไปสู่การพัฒนาให้นักศึกษาให้มีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรและสังคมคาดหวัง

โดยรวมแล้ว ทั้ง 8 เกณฑ์ของ AUN-QA Version 4.0 ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก เป้าหมายสูงสุดคือการสร้างหลักสูตรที่มีคุณภาพ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติและสมรรถนะตามที่สังคมและตลาดแรงงานต้องการ พร้อมกับก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดในอนาคต

รายการเกณฑ์หลัก 8 เกณฑ์ และเกณฑ์ย่อย 53 เกณฑ์ของ AUN-QA Version 4.0 สามารถจัดกระทำในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยจัดกลุ่มตามหัวข้อหลักและเน้นความเชื่อมโยงของแต่ละส่วนได้ดังนี้

การจัดกลุ่มเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 (8 เกณฑ์หลัก 53 เกณฑ์ย่อย)

AUN-QA Version 4.0 เน้นการประเมินคุณภาพแบบองค์รวม โดยครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน บุคลากร ไปจนถึงการสนับสนุนนักศึกษาและระบบการประกันคุณภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและแสดงการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มที่ 1 การออกแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Programme Design & Structure)

กลุ่มนี้เน้นที่การวางแผนและการออกแบบหลักสูตรให้มีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการ และแสดงโครงสร้างที่เหมาะสม

Criteria 1: Expected Learning Outcomes (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร) (5 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การกำหนด PLOs ที่ชัดเจน วัดผลได้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และเป็นที่รับรู้ของ Stakeholders รวมถึงวิธีการประเมินการบรรลุ PLOs
- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**

1.1 การกำหนด PLOs ตาม Learning Taxonomy สอดคล้องกับวิสัยทัศน์/พันธกิจ และรับรู้โดย Stakeholders

1.2 การกำหนด PLOs โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (เช่น นายจ้าง ผู้ใช้บัณฑิต)

1.3 การทำแผนที่ PLOs กับ Course Learning Outcomes (CLOS) และเนื้อหาวิชา (Curriculum Mapping)

1.4 การระบุวิธีการประเมินและตัวบ่งชี้การบรรลุ PLOs ของนักศึกษา/บัณฑิต

1.5 การอธิบายวิธีการและ KPI ที่ใช้บอกว่าผู้เรียน/บัณฑิตบรรลุ PLOs

Criteria 2: Programme Structure and Content (โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร) (7 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาให้สนับสนุนการบรรลุ PLOs มีความยืดหยุ่น และทันสมัย

- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**

2.1 ข้อมูลรายละเอียดหลักสูตร (Programme/Course Specifications) ครบถ้วน ทันสมัย สื่อสารชัดเจน

2.2 โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับ PLOs และแนวทาง OBE

2.3 เนื้อหาหลักสูตรมีความทันสมัย ครอบคลุม และบูรณาการความรู้ที่จำเป็น

2.4 มีความยืดหยุ่นและทางเลือกให้นักศึกษาในการเรียนรู้ (เช่น วิชาเลือก การสร้างความเชี่ยวชาญ)

2.5 การบูรณาการวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรให้เป็นองค์รวม

2.6 กลไกการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยรับฟังข้อเสนอแนะจาก Stakeholders

2.7 การทบทวนเนื้อหาและ PLOs ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

กลุ่มที่ 2 การดำเนินงานหลักสูตร (Programme Implementation)

กลุ่มนี้มุ่งเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนนักศึกษาเพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

Criteria 3: Teaching and Learning Approach (แนวทางการจัดการเรียนการสอน) (6 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การใช้กลยุทธ์และกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**

3.1 ปรัชญาการสอนที่ชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3.2 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและส่งเสริม Active Learning

3.3 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดวิเคราะห์ และนวัตกรรม

3.4 การส่งเสริมให้นักศึกษาคิดริเริ่มและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

3.5 การปรับปรุงกลยุทธ์การสอนอย่างต่อเนื่องตาม Feedback

3.6 การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน

Criteria 4: Student Assessment (การวัดผลและประเมินผลนักศึกษา) (8 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การออกแบบและดำเนินการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เที่ยงตรง ยุติธรรม และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้

- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**

4.1 นโยบายและวิธีการวัดผลที่สอดคล้องกับ CLOS และ PLOs

4.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมินและเครื่องมือที่ใช้

4.3 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubrics/Marking Schemes) และการให้ Feedback ที่ชัดเจนและทันเวลา

4.4 การให้ข้อมูลวิธีการวัดผลแก่นักศึกษาอย่างชัดเจน

4.5 ความโปร่งใสและกระบวนการอุทธรณ์ผลการประเมินที่ชัดเจน

4.6 การติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา

4.7 การทบทวนและปรับปรุงกลไกการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

4.8 การใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนการสอน

กลุ่มที่ 3 บุคลากรและทรัพยากร (People & Resources)

กลุ่มนี้เน้นที่คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน รวมถึงทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา

Criteria 5: Academic Staff (คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ) (9 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การบริหารจัดการบุคลากรสายวิชาการให้มีคุณภาพ เพียงพอ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**

5.1 การวางแผนอัตรากำลังอาจารย์ที่เพียงพอและเหมาะสม

5.2 คุณสมบัติ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของอาจารย์

5.3 การพัฒนาและฝึกอบรมอาจารย์อย่างต่อเนื่อง

5.4 การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์และการให้ Feedback

- 5.5 การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพของอาจารย์
- 5.6 สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ชัดเจน
- 5.7 การจัดการภาระงานของอาจารย์ให้เหมาะสมและสมดุล
- 5.8 การส่งเสริมอาจารย์ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 5.9 มีอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาที่เหมาะสม

Criteria 6: Student Support Services (การส่งเสริมและให้บริการแก่นักศึกษา) (8 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การจัดบริการสนับสนุนนักศึกษาทั้งด้านวิชาการและไม่ใช่วิชาการอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**
 - 6.1 นโยบายและกระบวนการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่ชัดเจนและเป็นธรรม
 - 6.2 การให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นักศึกษาก่อนและระหว่างการศึกษา
 - 6.3 การจัดบริการปฐมนิเทศและการให้คำปรึกษาทางวิชาการและส่วนตัว
 - 6.4 การติดตามความก้าวหน้าและการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีปัญหา
 - 6.5 การสนับสนุนกิจกรรมนอกหลักสูตรและพัฒนาทักษะชีวิต
 - 6.6 การจัดบริการด้านสุขภาพและความปลอดภัย
 - 6.7 การจัดบริการด้านอาชีพและการเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน
 - 6.8 การรวบรวม Feedback จากนักศึกษาเพื่อปรับปรุงบริการ

Criteria 7: Facilities and Infrastructure (สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน) (5 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การจัดเตรียมและบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัย
- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**
 - 7.1 ความเพียงพอและเหมาะสมของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์
 - 7.2 การเข้าถึงและความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 7.3 การบำรุงรักษาและการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างสม่ำเสมอ
 - 7.4 ความเพียงพอและทันสมัยของทรัพยากรห้องสมุด (ทั้งสิ่งพิมพ์และดิจิทัล)

7.5 ความเพียงพอและประสิทธิภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT infrastructure)

กลุ่มที่ 4 การประกันคุณภาพและการปรับปรุง (Quality Assurance & Improvement)

กลุ่มนี้เป็นหัวใจสำคัญที่เน้นการประเมินผล การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

Criteria 8: Quality Enhancement (การพัฒนาคุณภาพ) (5 เกณฑ์ย่อย)

- **แก่น** การมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง การใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุง และการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ

- **เกณฑ์ย่อยที่สำคัญ**

8.1 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในของหลักสูตรที่ชัดเจนและเป็นระบบ

8.2 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ (เช่น ผลการประเมิน PLOs Feedback จาก Stakeholders การติดตามบัณฑิต)

8.3 การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรม

8.4 การประเมินการบรรลุ PLOs โดยรวมของบัณฑิตและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร (เป็นส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงกับ 1.4 และ 1.5)

8.5 การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษาในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

การเชื่อมโยงประเด็นที่สำคัญ

พบว่าทั้ง 8 เกณฑ์และ 53 เกณฑ์ย่อยของ AUN-QA Version 4.0 มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและเป็นวงจร

1. **จุดเริ่มต้นคือ PLOs (Criteria 1)** ทุกอย่างเริ่มต้นจากการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา
2. **การออกแบบและสังมอบ (Criteria 2, 3, 4, 5, 6, 7)** เมื่อได้ PLOs ที่ชัดเจนแล้ว หลักสูตรจะต้องมีการออกแบบโครงสร้างและเนื้อหา (Criteria 2) กำหนดแนวทางการเรียนการสอน (Criteria 3) ระบบการวัดผล (Criteria 4) การจัดหาและพัฒนาอาจารย์ (Criteria 5)

การสนับสนุนนักศึกษา (Criteria 6) และสิ่งอำนวยความสะดวก (Criteria 7) ที่ทั้งหมดนี้จะต้องสนับสนุนการบรรลุ PLOs

3. **การวัดผลและประเมิน (Criteria 1.4, 4, 8.4)** มีการวัดผลในระดับรายวิชา (CLOS) และในระดับหลักสูตร (PLOs) อย่างต่อเนื่อง โดย Criterion 1.4 และ 8.4 เป็นตัวยืนยันว่าหลักสูตรมีการประเมินการบรรลุ PLOs อย่างเป็นระบบ
4. **การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Criteria 2.6, 3.5, 4.7, 6.8, 8)** ผลจากการประเมินในทุก ๆ เกณฑ์ (โดยเฉพาะ Criteria 8) จะนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน และการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรยังคงมีคุณภาพและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

หัวใจหลักคือ หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่ามี “ระบบ” (System) ในการดำเนินงาน แสดง “หลักฐาน” (Evidence) ที่ชัดเจน พร้อมกับมุ่งมั่นในการ “ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” (Continuous Improvement) โดยใช้ข้อมูลจากทุกส่วนมาประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติตามที่ PLOs กำหนดไว้และเป็นที่ต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในสังคมและเศรษฐกิจดิจิทัล

สิ้นสุดการนำเสนอสาระ